

тото и желѣзото са намѣрватъ въ *идрата* на земята; твърдѣ нарѣдко сѣ намѣрватъ въ чистѣ видѣ, а почти вынѣгы въ видѣ на руда, т. е. съ смѣсица отъ други вещества. Златото и желѣзото вадятъ отъ рудницытѣ рудокопы. Златото и желѣзото са топятъ и не горятъ. И двата метала сѣ мегкы и ковкы; тѣ ся пѣ-тежкы отъ водата. Златото и желѣзото докарватъ полза на человѣка.

2. *Разлика.* Златото са нахожда въ земята не токо въ видѣ на руда, но и въ видѣ на пѣсѣчны зърна; туй небыва съ желѣзото. Златото са топи пѣ-лесно отъ желѣзото, а затуй желѣзото са пѣ-добрѣ кове отъ златото. Отъ златото са правятъ монеты, и различни украшения, а отъ желѣзото правятъ различни орѣдїя. Отъ златото не правятъ вещи, до катому не притурнѣтъ и отъ други металлъ; а отъ желѣзото са правятъ различни издѣлїя безъ да му са смѣся нищо друго; затуй на желѣзото не са туря проба а на златытѣ вещи са туря. Златото много пѣ-добрѣ са оглажда отъ желѣзото и пѣ-вече отъ него льщи. Въ природата са нахожда вода, въ която има желѣзо; но нема таквази вода, въ която да има злато. Желѣзото сѣществува въ три вида: чугуиъ, пѣртово желѣзо и стомуна; златото отъ преработванїето си не прави различни видове. Желѣзото не само е пѣ-евтено за челѣка, отъ златото, но и съвършено е необходимо, когато безъ златото челѣкъ лесно са минава. Златото е желто, а желѣзото черно; желѣзото е пѣ-твърдо и пѣ-пѣргаво отъ златото. Златото не раждиви, а желѣзото отъ влагата са покрыва съ рѣжда. Златото звѣтъ драгоцѣнъ, а желѣзото простѣ металлъ.